

dømmelse af de andre Kvälstofgjødninger. Kun i ganske enkelte Tilfælde kan der være Tale om, at det kan staa tilbage i Virkning for andre Former af Kvälstofgjødning. Men det er da ikke paa Grund af dets Natur som Salpetergjødning, men snarere paa Grund af den anden Bestanddel — Natriumet.

Vi har ovenfor nævnt, at Salpeteret kun virker plantenærende, naar det findes i Jordvandet som fortyndet Opløsning. Det er da Jonen NO_3 , som Planterne bruger, medens den anden Jon Na ikke eller dog kun i ganske underordnet Grad kommer til Anvendelse.

Ganske vist forekommer ogsaa Natrium som normal Bestanddel af alle Kulturplanter og maa antagelig betragtes som et nødvendigt eller dog nyttigt Plantenæringsstof. Men Planterne indeholder som Regel kun meget lidt Natrium, gennemsnitlig kun ca. 13 Dele Natrium (= 17 Dele Natron) paa hver 100 Dele Kvälstof¹⁾. I Chilisalpeteret findes derimod paa hver 100 Dele Kvälstof ca. 165 Dele Natrium. Der opstaar da ganske naturligt det Spørgsmaal, om disse overordentlig store Mængder af et i og for sig underordnet Næringsstof, der hydes Planterne samtidig med Kvälstoffet, om de ikke kan have mindre gode Følger. Og det er da neppe tvivlsomt, at adskillige af de Ulemper, der undertiden kan iagttages efter Anvendelsen af meget Chilisalpeter, forklares ved dettes Natriumindhold²⁾.

For at bedømme Mængden af Salpeter, som skal anvendes til Gjødsling af en Afgrøde, bør man for det første have en Forestilling om, hvor stor en Avling man kan vente paa vedkommende Jord uden Tilskud af Salpeter, — dernæst bør man vide, hvor stor en Avling det under forhaandenværende Naturforhold (Klima) overhovedet er muligt at frembringe, naar der ikke er Mangel paa nogen af de Væstfaktorer, man er Herre over.

Lad os med et fra *Wagner* oprindelig stammende Ræsonnement antage, at man i en Række af Aar gennemsnitlig har avlet 1100 kg. Havre pr. ha. paa Jord, som erfaringsmæssig viser sig at indeholde rigelige Mængder baade af Fosforsyre og Kali. Da der imidlertid paa en anden Gaard i samme Egn faas 2100 kg. Havre, er det sandsynligt, at Avlingen ogsaa paa den førstnævnte Gaard

¹⁾ *P. Wagner*: Die Anwendung künstlicher Düngemittel im Obst- u. Gemüscbau. Berlin 1892. S. 7.

²⁾ Se ogsaa *P. Wagner*: Die Stickstoffdüngung der landw. Kulturpflanzen. Berlin 1892. S. 228, og *John Sebelius*: De nye Kvälstofgjødninger, Tidsskrift for det norske Landbrug 1906, S. 78.